

ECODESIGN ÎN DESIGNUL VESTIMENTAR

“VEȘMINTELE VERZI”

MONICA POP, JENI PRALEA, MAGDA SFICLEA

Abstract. În ultimul an, eco designul vestimentar s-a transformat dintr-un trend într-un current. De la consumatori la mass-media și în industria modei în sine, pe termen lung, schimbări fundamentale nu s-au produs. Cercetările asupra consumatorilor, arată că există un val fără precedent de preocupări în ceea ce privește producția de haine, cum sunt ele făcute, din ce sunt făcute și cum afectează mediul înconjurător. Se obișnuiește să se spună că ești ceea ce mănânci. În ziua de azi este clar că ești ceea ce porți. Cu Eco Moda nu este vorba doar despre modul elegant de îmbrăcăminte, ci și de tipurile de materiale și țesături, metoda de fabricație, impactului asupra mediului, și producția ce completează look-ul.

Cuvinte cheie: eco-moda, eco-design, eco-prietenos, mediu, țesătură, colorant.

1. Introducere

Industria modei are un enorm impact asupra mediului. Multe din hainele pe care le purtăm azi sunt fabricate din materiale sintetice, care sunt fabricate din produsele petrochimice, dar care sunt foarte poluante pentru mediul înconjurător. A face haine poate fi o meserie "murdară" - cel puțin 8000 chimicale sunt folosite pentru a transforma materia primă în haine. Multe dintre acestea provoacă daune ireversibile oamenilor și mediului. Din înălbirea, vopsirea, dimensionarea și finisarea textilelor, rezultă cantități mari de deșeuri, adesea foarte toxice, care conțin metale grele ce poluează solul și apa, deteriorând viața acvatică. Apoi, mai punem la socoteală și transportul de fibră / textile / confecții din întreaga lume. Cum pot fi făcute haine într-un mod care este mai ecologic și nu dăunează celor care le fac? Salariile mici, lipsa de drepturi și condițiile grele de muncă, afectează muncitorii din întreaga lume. Expunerea la produse chimice toxice, căldura și zgomotul duc la șubrezirea sănătății, fapt ce-ar putea fi pedepsit. Azi nu mai e suficient ca un produs să fie "ecologic" e necesar ca el să fie și "etic". Mărcile au stabilit parteneriate durabile cu furnizori de pe întreg mapamondul (în special Asia și America de Sud), aleși din grijă față de condițiile de muncă ale acestora, față de viitorul muncitorilor, respectul religiei și dreptul omului și mai ales pentru integrarea în solidaritatea locală. O modă mai curată și un impact mai redus asupra mediului, este filosofia care animă aceste mărci.

2. Materiale ecologice

Un produs "bio" ar putea fi descris astfel: origine exclusiv naturală, lipsa pesticidelor, îngrășămintelor și orice alt adjuvant chimic, tratamente naturale ale fibrei și textilelor (exclus chimicale, metale grele, etc.). Atributul ecologic are în vedere respectarea mediului pe tot parcursul ciclului de fabricare al acestuia, mergând până la reciclare. Aceste termene sunt definite mai mult sau mai puțin clar de legislațiile țărilor și nu poate fi folosit decât dacă se obține un

certificat de la un organism agreat, procedură adesea grea și complicată. În definitiv *ecologic* sau *bio* nu este adesea ceea ce ar spera consumatorul, ci ceea ce definește legislația!

De ce, *suport organic* și *eco moda*?

Multe din hainele pe care le purtăm azi sunt fabricate din materiale sintetice, cum ar fi nailon și poliester. Nailonul și poliesterul sunt fabricate din produsele petrochimice, care sunt foarte poluante pentru mediul înconjurător, cauzând încălzirea globală. Acestea sunt, de asemenea, non-biodegradabile, ceea ce înseamnă că ele nu se distrug cu ușurință și sunt dificil de reciclat. În scopul de a produce nailon, oxidul de azot este eliberat ca parte a acestui proces. Protoxidul de azot este un gaz cu efect de seră care este de 310 de ori mai puternic decât dioxidul de carbon și provoacă încălzirea globală.

Viscoza este o altă fibră artificială, produsă din lemn de celuloză. Pentru a face viscoză, lemnul de celuloză este tratat cu produse chimice toxice, cum ar fi soda caustică și acidul sulfuric. Fibre naturale au problemele lor, de asemenea. Se utilizează mai multe pesticide pe plantele de bumbac decât aproape pe orice alte culturi din lume. Acest lucru are un impact serios, cauzând boli și chiar moartea printre agricultorii ce sunt expuși la pesticidele periculoase în fiecare zi.

Substanțele chimice folosite pentru a crește bumbac rămân în țesături și rămân active pe toată durata vieții lor astfel încât afectează oamenii care poartă. Substanțe chimice periculoase sunt, de asemenea, utilizate pe lână - de exemplu la ovine, în cazul în care acestea au fost legate printr-o boală de crescători. Se crede că anumiți coloranți produc cancer. În multe părți ale lumii, confecțiile sunt vopsite sau albite, folosind produse chimice toxice, fără precauții corespunzătoare; substanțele chimice folosite pot afecta muncitorii și fluxul în canalizări și râuri, dăunător ecosistemelor locale. Practic toate amestecurile de materiale, și toate așa zisele ușor de purtat, rezistente la șifonare, gata încrețite, sunt tratate cu substanțe chimice toxice, cum ar fi formaldehida.

Materiale și coloranți organici și eco-prietenoși:

- Bumbacul organic

Bumbacul organic este crescut fara utilizarea pesticidelor chimice și insecticide. În afară de faptul că dăunează sănătății și mediului - acestea sunt foarte scumpe pentru agricultori – deci dacă acestea ar putea să dispară din prelucrare, toată lumea ar câștiga.

- Căneapă

Cânepa este văzută ca fiind o cultură eco-prietenoasă, ca are nevoie de câteva îngrășăminte să crească, și în același timp, aceasta se leagă și îmbogățește solul cu rădăcini adânci.

- Lâna organică

Lână organică este din ce în ce mai folosită: este produsă cu ajutorul agriculturii durabile și fără substanțe toxice.

- Coloranții naturali

Pot coloranții naturali cu adevărat să fie naturali? Pot fi coloranții ecologici viabili din punct de vedere comercial? Acestea sunt întrebări pe care mulți industriași au început să le. Deși nu există nici o impunere, deocamdată, pentru a utiliza vopsele naturale, pe o scară mare comercială, vopsirea naturală câștigă teren prin crearea de *eco-blugi*, de exemplu, care utilizează colorant natural, indigo. Vopsele naturale sunt bazate pe surse naturale, cum ar fi plantele, fructele și insectele și sunt în mod inerent biodegradabile. De la nuanțele sobre, clasice și terne inspirate de latura naturală a materiilor (bumbac bio, cânepa echitabilă, mătase), s-a trecut la culoare și imprimeuri puternice realizate fără solvenți și fără metale grele. Punctul forte al mărcilor este azi creativitatea prin care pot concura cu aproape orice altă marcă de modă.

Hainele ecologice:

- * sunt realizate din textile naturale organice ca de exemplu bumbacul cultivat fără pesticide sau mătasea obținută de la viermii de matase crescuți în mediu organic.

- * nu presupun utilizarea înălbitorilor și a substanțelor chimice pentru vopsirea lor.

- * sunt confecționate și din materiale reciclate. Veșminte de calitate superioară pot fi obținute prin reutilizarea hainelor second-hand sau chiar a PET-urilor.

- * sunt făcute să dureze astfel încât oamenii să le păstreze și să le poarte mai mult timp. Se urmărește ca pe viitor să fie fabricate mai puține haine reducându-se consumul de energie și de materie brută.

- * provin dintr-un comerț echitabil, muncitorii care le fabrică sunt plătiți corespunzător și lucrează în condiții decente.

- * pentru a garanta respectarea standardelor de calitate, sistemul de etichetare va afișa dacă hainele au fost fabricate din materiale organice și în condiții eco-prietenoase.

3. Pionierii eco-modei

În timp ce anul trecut a fost o perioadă de pivot în istoria modei, designerii au fost pretențioși în transformarea lumii modei. Acești designeri, pe care unii i-ar numi extremiști, au fost lenți în stabilirea unei baze de circulație a modei ecologice, fiecare având sculptate în propria lor individuale căile de schimbare.

Un eco-designer se luptă cu o întreagă serie de provocări pe care nu le întâmpină alți designeri: sursa de țesături, inventarea de noi procese conștient fiind de problemele sociale sau de mediu. Din perspectiva consumatorului, la acestea se adaugă și preferințele lor atunci când le cumpără. Prin munca și ideile lor eco-designerii au condus la o mare schimbare în lume modei. Al doilea proiect anual de Ziua Pământului, Student Eco-Fashion Show a avut loc pe 24 aprilie 2008, în NYC, și a fost rampa de lansare pentru viitorul în eco-mod, încurajând în primul rând inovația. Studenții au relizat proiecte de Ziua Pământului, și de Eco-modă, prezentând un raport ce ilustra *cât de verde* a fost în 2008 stilul propus. Proiectul de Ziua Pământului, este dedicat promovării verde și construiește o platformă pentru liderii și viitori lideri în industria de design.

Fig. 1– Proiectul Ziua Pământului Student Eco-Fashion Designer,
Locul I, Xay Xiong
Locul II, Kacie Rushton's

Unul dintre pionierii în curs de eco-moda circulație este designerul Linda Loudermilk. Stilul său se definește prin îmbinarea luxului cu ecologia; linia de îmbrăcăminte și accesorii folosește produse durabile realizate din materiale exotice, plante, inclusiv bambus, soia și sasawashi. Aceasta din urmă este o pânză confecționată din frunzele unei plante japoneze, care are proprietăți anti-alergenice și anti-bacteriene. De asemenea, Loudermilk include teme naturale în fiecare sezon. Cea mai recentă temă sunt motivele oceanice. *“Scopul nostru este de a oferi eco strălucire, o atitudine care oprește și strigă. Eco poate fi aspru, tare, amuzant, vesel, feminin (sau nu) și hiper-cool;”,* spune Loudermilk .

Fig. 2 – Linda Loudermilk, Apa este un drept uman

Fosta stea a proiectului Alabama a înființat un atelier de design, cu facilități de producție, pentru a deschide mai târziu, un magazin pilot. *Alabama Chanin's* creează serii unicate sau serii mici de produse inovatoare ce includ amestecuri de fibre biologice, organice netratate. Ea folosește și materiale reciclabile strânse de la localnicii care locuiesc și muncesc în comunitate. Datorită lui Chanin, “made-by-hand in the USA”, a iscat o adevărată renaștere, iar creațiile sale numite Slow Design, au avut un succes remarcabil în ceea ce privește standardele eco – modei de colecție. Multe din materialele culorile folosite sunt cele din natură - crem, maro și verde. În plus, se folosesc la vopsirea lor zațul de ceai și cafea, aruncate. Acestea sunt, de departe, cele mai luxoase țesături. Datorită vopsirii complet naturale, sunt incredibil de moi, durabil și adăugarea de jacquard tricostat, adaugă o dimensiune texturii. Ca tot ceea ce este unicat, această serie semnată de către designer care coase manual fiecare piesă în parte.

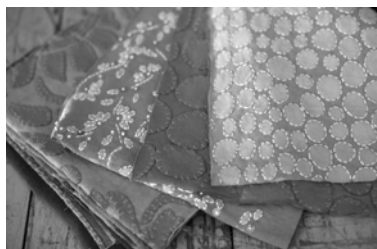

Fig. 3 – Alabama Chanin, Materiale organice

Fig. 4 – Alabama Chanin, Serie de piese din materiale organice

În ceea ce privește accesoriile vestimentare, cei de la Ecoistau pus bazele unei afaceri originale: gențile create din materiale reciclabile, în cazul de față ambalaje de dulciuri. Fabricate din diverse ambalaje defecte sau nefuncționale (pungi de snacks-uri, folii de ciocolată, hârtii de bere sau biscuiți), gențile sunt *the next best thing*, datorită designului de excepție și unui *statement* emoțional foarte puternic: poți fi trendy, dar și să dovedești că ai clasă. Adică, ajutând planeta să supraviețuiască și dăruind la rândul tău o parte din resursele naturale pe care le exploatezi. În ediție limitată, Ecoist va scoate pe piață în acest an prima sa colecție de genți fabricate din ambalaje Luna bar, o colecție care combină fericit gustul estetic cu grija pentru imagine a femeilor din toata lumea. Prețul unei astfel de genti, 28-58\$, este un argument în plus în favoarea unei atitudini ecologice.

Fig.5 – *Ecoist*, Eco-Genți confecționate din ambalaje de dulciuri

Ambalajele *Monsoon Vermont* sunt fabricate din gunoi reciclate, care este colectat depozitele de deșeuri, de la fabricile din Jakarta, lăsate în plină stradă.. Deșeurile sunt dezinfectate cu înălbitor și uscate bine înainte de a începe artizani locali tăierea prelucrarea plasticului și apoi crearea de desene și modele. Fiecare piesă este o operă de artă de calitate întărită cu fermoare puternice duble, cataramă puternice, și-a făcut să-ultima hardware. Alte opere de artă , pop-art reciclate, create tot de către Monsoon Vermont, ne tulbură vederea, și ne pune probleme. Executate din gunoi reciclabil din Java – prima oară folosind ambalaje de detergent și tuburi de pastă de dinți - ce sunt colectate de oamenii săraci în Jakarta, nu fac doar să curețe planeta, pun problema demnității și a unui trai curat într-un alt areal economic și social

Fig.6 – *Monsoon Vermont*, Revolutionary gear

4. Concluzii

1. Moda este o lume strălucitoare și captivantă dar în același timp o industrie cu impact cutremurător asupra mediului înconjurător. Hainele pe care le purtăm, materialele din care sunt fabricate pot provoca adevărate dezastre. Singura soluție este ca industria modei să adopte normele ecologice. Astfel ajungem și la **conceptul de eco-fashion** ce reprezintă ansamblul acțiunilor care urmăresc protejarea mediului înconjurător, a sănătății consumatorilor și îmbunătățirea condițiilor de lucru pentru muncitorii din industria textilă.

2. Nu îndepărtată este vremea în care produsele ecologice aveau pe lângă atributul de a fi "naturale" o altă "calitate": o estetică banală și un look care nu avea nimic cu moda. Azi, mărcile propun nu doar produse bio / eco / etice care vehiculează valori și o filosofie de viață aparte, ci mizează tot mai mult pe estetică. Ele au înțeles că pentru a vinde un concept nu este suficient, și a seduce ochiul clientului este la fel de important.
3. Pe măsură ce hainele se ieftinesc, cumpărăm mai mult ca niciodată, alimentând preferința pentru lux și haine cât mai la îndemâna tuturor. Hainele sunt produse cu o grijă din ce în ce mai scăzută, folosindu-se materiale de calitate scăzută.

Bibliografie:

1. <http://www.inhabitat.com/2008/03/30/project-earth-day-2008-student-eco-fashion-competition/>
2. <http://www.lindaloudermilk.com/home.html>
3. <http://environment.about.com/od/earthtalkcolumns/a/ecofashion.htm>
4. http://www.nytimes.com/2008/01/31/garden/31slow.html?_r=2&scp=1&sq=natalie+chanin&st=nyt&oref=slogin&oref=slogin
5. <http://www.alabamachanin.com/Collections/SS08/SS08Title.htm>
6. <http://www.ecoist.com/index.asp>
7. <http://www.themonsoongroup.com/>

